

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manvscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Complectens Santos Mensivm Novembbris Et Decembris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

Vita S. Homoboni ciuis Cremonensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

NOVEMBER.

326

properant honorificas ei exequias celebrant: pleriq; etiā ē Clero corpus feretro impositum, in basilica beatorū Petri & Pauli Apostolorum, sancti Sulpitii, quae in proximo pago, quē Pomeriolas vocant, condita est, sepultuē mandarunt. Post annos tres fœmina quēdā Amaltrudis nomine, vidua religiosa, quę eam basilicam cōdiderat, & illuc vigilijs & precibus assiduē vacans, non nisi ad breue tempus indē exhibat: cūm nō ētē quadā fessa membra quieti dedisset, ē cælo lapsum audiuit vocē, ipsam admonetē, vt ad beatum Vindicianum Cameracensem Episcopum eat, illumq; hortetur, ut corpus sancte virginis ē terra leuatum, ad locum cēdis eius reporteret, quod Deus illic signis & miraculis eam illustrare velit. Refert illa quę audierat, ad Episcopū, isq; nihil hésitans, certo die adiunctis sibi non paucis ē Clero, & vita religiosa viris, quibus se iuxixit ingens populi multudo, fama rei quę acciderat, excita, ad virginis sepulcrum properat. Cumque ēdē ventum est, cūm metu & reverentia leuatum ē tumulo corporis sacram, in feretro congruē preparato componitur, & cūm hymnorum psalmorumque modulatione ad locum, qui Chaldericus dicitur, deportatur.

Sacrum cor.
pus eius ele-
vatur.

Harduino
restitutus
vīsus.

Peruénit autem ad miserum Harduinum, transferri corpus virginis. Itaq; assumptu itineris duce, venit obuiā sacro corpori, humiūq; se sternens, cum lacrymis petiviam facinorū suorum, recipitq; amissum oculorum lumen. Id cernes populus, prorumpit in laudes Dei. Porrò Harduinus tanto affectus beneficio, gratias immēlas agit sancte virginī, & coram omnibus palam confitetur, quemadmodū eam ipse occiderit, & lumine orbatus sit. Postquā autē in Chalderici ecclesiam venire, sacrum corpus illic honorificē condicū est, & Missarū solennijs deuotissimē celebratur, omnibusque ritē peractis, plebs dimissa est. Episcopus verò Clericos & religiosas fœminas illic constituit, vt deinceps itā, vt par erat, omni tempore debitum ibi officium perfueretur. In quorum sumptus necessarios Humlinus sancte virginis pater, intra cūmditionem hæc gerebantur, omnes facultates suas contulit ecclesia illi, eius expensis & opera extructa. Ei donationi adfuit Episcopus & plebs, quam tūm conuenerat. In autem tempore, vt fida testatur antiquitas, multis eidētissimis miraculis per sancte virginis merita locus ille floruit, quę tamen scripta non extant.

Corpus vir-
ginis Ca-
meracum
transfertur.

Is Lietber-
tus obiit
anno 1076.

Postea verò corpus eius Cameracū trāflatum, in ecclesia beati Martini, sanctimoniis debita illic officia exhibētibus, aliquādiū queuit. Sed cūm locus ille properabitantium demerita, crebris ester incendijs obnoxius, Rotardus vicefimus à beato Vindiciano Episcopus, sanctū corpus indē transfertulit in beate Marię oratorium, quod illic usq; ad Lietberti, tertij ab eo antistitis, tempora permāvit. Qui cūm effet via sanctissimus, inter alia recteſta sua, Peronā, ubi fuit aedicula sancti Quintini martyris, in sancti Andrea honorem monasteriū extruxit, idque egregiè tum temporalibus, tum spiritualibus bonis dotauit, atq; eō preciosa corpora sancte Maxellendis & beati Sarii confessoris, Cameraco apportāda curauit. Dies martyrij sancte Maxellendis celebatur Idibus Nouembriis, ad laudē p̄pōtētis Dei, qui est benedictus in secula. Amen.

VITA S. HOMOBONI CIVIS CREMONENSIS
CVLTIORI STYLO SCRIPTA A CANONICIS CA-
thedralis Ecclesiæ Cremonensis, viris doctissimis.

PRAEFATIO AD REVERENDISSIMVM EPISCO-
pum Cremonensem, Nicolaum Sfondratum.

REVERENDISSIMO ET VALDE ILLVSTRI D. D.
NICOLAO SFONDRATO EPISCOPO CREMONENSI,
Cathedralis Ecclesiæ Cremonensis Canonicorum
Collegium S. P. D.

NVLA vñquā fuit benē constituta in terris Respub. dignissime Antistes, que insignium virorum memoriam, qui egregijs vel belli, vel pacis artibus partam sibi gloriam, posteris ac patria tradidērunt, publico aliquo, atq; eo amplissimo monumento consecrādam non putarit: vt diuinis illos, prop̄e honoribus prosequendo, & præclarām̄ benē meritis referret gratiam, & iuuenum animos ad imitandum vehementissimē accenderet. Qua quidem in re-

dum

dum se innicēt alius alium vincere piē & gloriōsē contendit, factum est, vt, quæ vrbium faciem, ciuitatumque mores ac instituta excolunt maximē, ea ferē suum hinc cœperint initium, veluti gymnasia, festi dies, ludi, theatra, statuae, apoteoses, & alia innumerabilia. Sed nihil tamen potuit, aut ad temporis diuturnitatem, aut ad maiorem nominis claritatem, aut ad carerorum deniquē exemplum excogitari aptius quicquam, quām illorum ipsorum vitas accurate diligenterque prescribere, quorum memoriam velimus esse sempiternam. Etenim illa omnia vis ac tempus labefactabit Sanctorum memoria sempiter-

aliquid & euerter: hoc autem nullius vñquām aut hominis, aut temporis consu-

met injuria: illa nomen, aut corporis simulacra ignotis nota faciunt: hoc veram na.

etiam expressamque animi imaginem effingit, atque ob oculos ponit. Viuitur enim ingenio, carera mortis erunt: vnuſq[ue] Xenophontis libellus, facile omnes imagines hominum statuasque superabit. Nos igitur, cūm nup[er] in libellos quosdam incidissimus, quibus sanctissima Homoboni ciuis nostri vita continebatur, atque animaduer- tissimus duo præcipue esse in illis virtus, quod & dicendi genus ieiunum esset & inculsum: & quan[do] volumine complecti totam viri historiam oportuisset, ea diuersis fuisse libellis fecē dissipata: non alienum duximus ab ea, qua illa fuit sanctitate virum, optimē autem de patria meritum ac merentem, prosequi pictare debemus, si eadem oratione ac stylo elegantiore (abst[inent] omnīs verbo inuidia) & paulo ornatiore conserbendam curaremus. Neque enim gloriæ reruni authoris parū suppeditat scriptoris ingenium: neque nostrū quisquam est, qui non mālit Thersites Homer, quām Cheeril Achilles esse. At vero Amplitudini tuę potissimum, nobilissime Sfondrate, sancti huius historiam dicandam putauimus, vt, sicut quidam magnus vir dicere solebat, docti doctos seruabant: sic huic lucubratiuncula, qua sancti viri vita illustratur, sanctitatis eriam tuae ac nominis splendor accedat, maioresque veritati prebeat authoritatem: simulq[ue], vt virtutes tuas nos admirari, & probatissimam vitæ rationem comprobare declaremus. Ex quo fiat, vt populus fidei tuae commisus, exemplis exciteur domesticis, partim in te, qui præclaram Maiorum ac gentilium tuorum indolem tuis ipsius cumulas ornamentis, videndo: partim in sanctorum viris legendō, que imitari illum deceat: atque vt pleno demū gradu vitæ iter ingressus, tuo ductu ad felicitatem perueniat sempiternam, illius beneficio, cui honor & potestas in secula seculorum. Cremonæ, VII. Idus Nouembri, M. D. L X X.

OMOBONVS Cremonensis fuit, ex honesta Tucen-
gorum familia, patre mercatore, non opulento illo qui-
dem, sed tamen nec fōrdido: quipp[er] cui ab atavis vñque
esset domus in vrbe apud ædem Diui Aegidij: præterea
prædiū suburbanum, vndē vieti suo necessaria quotan-
nis capiebat. Cuius parentes calesti quodam mentis præ-
fagio, atque afflato diuino instincti, voluerunt eum ex fa-
cro baptismatis fonte sublatum, Homobonū nominari.
Huius enim nominis, verissimē & appositissimē inditi ra-
tionem, tota omnino illius per omnes ætatū gradus tra-
ducta sanctissimē vita, adēd aperte declarauit, vt non for-
tutum, sed meditatum: non iam hominis, sed integratissimi, nomen fuisse videatur.

Nouebri. 13.
Cap. I.

S. Homobo
ni patria.

Cap. 2.
Ab infantia
sancte edu-
catur.

Facit merca
turam sum-
ma fidei.

Dicit vox
rem.

Cap. 3.

Cum castissimē semper vixit.

Mortuo verò patre, iam sui iuris effectus, cœpit cogitare, nobis hīc non esse perma-
nentem ciuitatem, spesque hominum vanas esse atque fallaces. Itaque aliam vitæ ra-
tionem instituens, qui ab ineunte adolescentia in terris cogere diuitias cœperat, in cæ-
lum thesauros cōgerere constituit, sermone Domini, qui semper eius animo inhære-
bat,

URIUS

900
1000

RVIII

5

N O V E M B E R.

328

Matt. 6
Totum se
confert ad
Deum.

Cap. 4.

bat, admonitus: Thesaurizate vobis thesauros in cælo, vbi neque ærugo, neque tinea
demolitur. Quare omni solicitudine augendarum opum omissa, quasi à corpore au-
catus, ad diuinarum rerum cogitationem, cura omni studioque pascendæ anime,
ciusque saluti vigilanter inferuebat: reliqua humana societate, in diuinam re-
tum insinuabat, ieunijs, vigilijs, orationibusque assiduè intentus.

Cap. 4.

Benignitas
eius eximia
in pauperes.

Pater pau-
perum dici-
tur.

Cap. 5.

Remigitur suam, quam mercatura auxerat, coepit pauperibus erogare, ad eo co-
mitem, benignè & liberaliter, vt, cum cæteræ virtutes essent in eo præclaræ, hæc tamè
beneficentia principem semper locum obtineret. Neque enim eleemosynam roge-
re passus est vñquam: quin ipse vtrò omnibus sua, seque libertissimè derulit, egeno
facultates, tristibus consolationem, erranti correctionem, ignaris sine arrogante
étrinam, veniam inimicis, fidum liberanti consilium, mortuis denique oratione
ità vr, cum minus sibi, quam cæteris omnibus, videretur esse natus, vno omnium on-
pauperum pater iure appellaretur.

Cap. 5.

Eleemosy-
na quid pre-
ster.

Cap. 6.

Cæterum vxor meticuloſa, cum videret profusam viri liberalitatem, vehementer
animi discruciatibat: Ac primò quidem eum ab hoc tam sancto proposito, precibus
ac monitis leniter auocare: deinde acriùs obiurgando, atque etiam graibus com-
meljs conuicijsque incessendo, absterrere non desistebat. Cuius ille molestem gam-
litatem æquissimo semper animo perferens, his atque huiuscmodi verbis sapiente
refellebat: Errare vehementer eam, qua putaret rem imminui, aut bonorum iach-
ram fieri, si egenis distribuantur, cum nusquam melius, nusquam tutius collocentur
neque vla rei augenda fructuosis ratio iniri possit, quam quæ illis, id est, Christi
immenso atque inexhausto omnium bonorum thesauro, scenori dentur, qui &
præsens centuplum, & in futurum vitam rependat æternam.

Pateretur igitur paruum bonorum fugacium dispendium: quod illi aquæcū
effet ad felicitatem compendium: Venale etenim cælestè regnum nobis Deum
Optim. Maxim. proposuisse, quod tamen facilimè ac minimò parari possit. Præter
nulla alia re magis Christo Deo similes esse, quam beneficentia, qui nobis corpus se-
am suum in cibum benignissimè dederit, ob eamque causam, à Patre omnium rerum
hæredem factum fuisse. Ad hæc, leuius & expeditius ad superos proficiet, quicar
narum, id est, diuitiarum suarum partem comiti largiatur: Eluere denique eleemo-
synam animi sordes. Quamobrem desineret deplorare miserè minimam re tem-
parie iacturam: quin potius pari secum voluntate ac studio daret operam benefi-
cia: vt, quandò in hoc miserrimo vita ergastulo coniugij sorte aquata sibi effet, in
perpetua & felicissima vita, & quatam sibi etiam illam cumulato gaudio cencere ali-
quando contingere.

Cap. 7.

Etim no-
tibus sacrâ
inuictus ad e.

Hac atque huiusmodi vir Dei identidem inculcando, intemperiem vxoris caſſi-
gans, summa patientia ac humanitate supererabat: Nec ab hac sancta animi sui ſen-
tia depelli poterat: quin in dies magis ac magis in ea confirmabatur.

Frequentabat Homobonus domum Dei, nec id die ſolùm, sed nocte etiam, affidi-
nocturnis, matutinisq; precibus intercederat. Quocirca Obertus ſacerdos, qui tunc tem-
poris cedibus Diui Aegidij præcerat, vir & ipse bonus ac timē Deum, cognita religione
viri, ſingulis ei noctibus ad matutinas preces ianuam templi aperiebat, dato prius, fit, campana ſigno. Sed cum aliquando tempeſtivius ſolito Homobonus accedisse,

Miraculum
¶ & paulisper ante ianuam immoratus effet, valuæ templi ſponde sua patuere. Cumque
ſacerdos iret, vt de more Homobonum introduceret, vidit eum in oratione ani-
marum procumbentem: & mirum in modum obſtupuit, cum vere ſciret, ſe vespere fo-
res diligenter clauſiffe. Idque etiam paucis post diebus cum accidit, ſacerdos de-
mum pro comperto habuit, id ope diuina fieri: quod sex & viginti annis, quibus que-
llas ſacras rexit, viro ſancto ſapius accidisse testarus eff.

Cap. 8.

Nota prolis
xas vigilias.

Illustris
raculum.

Frequens igitur ibat vir Dei in templum, vt nunquam, ne vnam quidem nocte
intermitteret, nec finito officio, vñquam recedebat: ſed ſemper in oratione rem di-
tas, cùm ipfe ab oratione effet domum reuersus, & egeni, qui viderant panis canistrum
ad eū afferri, ſubito ad Homobonum accurreret: quibus ille ſumma cum filariate
dum vxor, quæ ſibi maximè repugnabat, abefit, maiore panis partem diſtribuit. He-
ra verò coenæ reperti ſunt in arca totidē, quot donauerat, panes, lögē reliquias & can-
dore & ſuavitate præſatiōres. Id quod mirata eft vxor, miratus eft & ipfe vir Dei, gra-
tiasque

tiasque Deo ingentes secum agens, quod factum fuerat, prudenter tacuit, & puellam cuncta, quæ viderat, narrante, alijs id proloqui inhibuit.

Multis præterea signis Deus eximiam cultoris sui liberalitatē illustrauit: quæ ope-

rosum nimis esset singillatim recensere. Illud tamen neutiquā tacendum arbitror:

Cum prediolum, ceteris diuidentis, & in egenos erogatis, sibi pauperibusq; seruâset,

eoq; fossoribus vinum aliquando ferret, occurrere ei mendici aliquot, ab eo potum

petentes: quibus vir sanctus summa cum animi hilaritate & frontis lœtitia porrexit.

Sed cum exhausti ferè essent canthari, nec propter vxoris acerbitatē auderet domum

reverti, eos aqua repleuit, ac benedixit: Vinitores autem se nihil vñquam suauius gu-

stasse afferentes, quarebant, vndē tam bonum vinum habuisset. Vir Dei, qui optimè

sciret, quod fecisset, arbitratus se derideri, bibit & ipse incomparabilis bonitatis vi-

num, gratiasque Deo, cuius esset illud opus, maximas egit: nec tamen, vitanda inanis

gloria causa, quæ imprudentium hominum omnem recte factorum mercedem fur-

tim prædatur, quod factum fuerat, cuiquam dicebat, nec exire, atque in vulgus ema-

nate patiebatur. Sed qui eum viderant, dum aquam in vase infunderet, cūm & ipsi vi-

num gustâssent, hoc miraculum ceteris prædicauerunt.

His atque huiusmodi quamplurimis illustratus quidem miraculis, sed multò ma-

gis summa vite puritate ad extreum vsq; vita tempus insignitus Homobonus, tan-

tam non inter populares solum atque finitos, sed eos etiam omnes, acquisiuit si-

dem, ad quos longè latèque celeberrima illius fama peruerferat: vt hereticorum ple-

rique ad sanitatem redirent, & qui nullo prudentum consilio, aut doctissimum

hominum disceptationibus vici, in depravata iam dudum de fide & religione sen-

tientia obfirmato animo obduruabant, eos Homobonus, sanctissimis verbis & mori-

bus miraculorumque frequentia, ab omni errore abductos, ad benè beateque vi-

uenditionem traduceret.

Cum verò iam venisset tempus, vt tot suarū virtutum & recte factorum acciperet

præmia: Idbus Noubris anno à partu Virginis millesimo centesimo nonagesimo se-

ptimo, more suo, matutino officio penitū in columis interfuit: deinde curuatis ante

Crucem Domini genibus, in oratione vsq; ad horam Missæ permansit. At, cùm sacer-

dos hymnum Angelicū cœpisset, ante Crucem, manibus in modum Crucis in ter-

ra extensis, procubuit: tum nemine sentiente, cum gaudio ad Deum, suam in patri-

am celestem, nullo coruptus morbo, migravit. Sed cùm more suo ad audiendum

Euangelium non surget, fuere, qui illi sopore pressum crederent, & volentes eum

à somno excitare, è vita excellisse cognouerunt.

Quare statim parantur exequiae, & sepulcrum: volat subito per urbem fama: con-

current pauperes vndiq; patremque suum maximo cum dolore deplorant, funus-

que cum lachrymis ac ciulatu comitantur: ad eum accedunt, amplexantur, & præ-

ingenti amore deofculantur. Sed ecce virtus Dei in eo se cœpit ostendere: Nam clau-

sine morbo

stauiter ob-

dormit in

Domino.

Miracula

ad funus

eius.

Quare confessum illo mortuo, constantior sanctitatis eius fama in vicinas vr-

bes euoluit. Vndiq; ad viri Dei sepulcrum, in eadē Diui Aegidij æde positum,

concurrit: votique compotes facili, cum lœtitia redeunt.

Nam cuiusdam lingua grauissimo impedita vulnera, quod in prælio Hierosolymi-

tano per collum adactum fuerat, expeditissimam loquendi facultatem, qua decem

annos prorsus caruerat, facto voto, recepit. Alius autē dorso gibbero, pectori con-

cesso, cuius genua manusq; spasmate obriguerant, cùm sancto viro vouisset, suūpsi-

us corporis factus est compos. Cuidam etiam decem & octo annorum adolescenti,

à natuitate muto, pro cuius salute pater vixdūm vota Homobono nuncupārat, lin-

guençula dissolut bennigñissimus Deus. Adhaec puer octauum iam annum cæcus,

simil & ab vero matris mutus, paternis precibus, perfectum vtriusque sensus impe-

trauit officium.

Experta est & mulier magnū numinis beneficium: quæ cùm iam deplorata propè

spem effe, si Homoboni opem imploraret. Id cùm fecisset, exoptatae sanitati quam-

plum est restituta. Pueros etiam plerosque iam præ morbi grauitate animam agen-

tes parentum votis, eodem intercedente, Deus condonauit. Mulier quædam mul-

tos, iam annos artibus adeò contractis, vt ori genua adhærerent, iuxta sepulcrū san-

URIIUS

OPP
A M H E R

RVIII

5

Contracta Amissi viri delata, precibus adhibitis, subito conualuit: & cum ingentiaudio, clara
fanatur. Deo voce gratias agens, suis pedibus domum est reuersa.

Cap. 13. Nec tamen defuit, qui sancti viri famam eleuare & carpere auderet: Sed ita fama
Divinitus ac temere obloquenti, lingua intumuit, ut nulla iam ratione loqui posset, & iam de
punitur, ma vita eius ageretur: Verum pénitentia interiorē ductus, intercessione Homoboni
lē loquens Pristinam in columitatem recuperavit. Multi præterea immundis spiritibus opprelli
de sancto ac pessimè habiti, eiusdem meritis liberati sunt. Inter quos fuit virgo quedam Berga
viro. más, qua cùm diu ante obitum viri Dei ab immundo spiritu vexata miserissime fuiller,
nec vallis inquam exorcismis poruisset expelli, quod diceret, se nunquam inde difec-
sarium, donēc ab Homobono Cremonensi ejaceretur, delata ad diu Homobonis
Dæmoniaci pulcrum à parentibus, qui ad id tempus se à malo spiritu deludi existimauerant, fugi-
multi curan- tur.

Cap. 16. His & infinitis huiuscmodi miraculis commotus Sicardus Episcopus Cremonen-
sis, & primores vrbis, decernunt ad Pont. Max. legationem, cuius Episcopus ipse pri-
ceps constitutur, vt vir Dei tor miraculis decoratus, numero sanctorum adscribi-
tur. Quod Innocentius III. qui anteā de hoc per quietem at Deo admonitus fuerat
Adscriptus libenterissime concessit, ac cognitis prius Homoboni miraculis, vitaque sanguinosa
S. Homobo- in catalogum sanctorum maxima cum celebritate & religione retulit, anno sui Pon-
nus sancto- tificatiū primo, salutis autem humanae nonagesimo octavo supra. vnde ceterū
rum caralo- Calendas Ianuarias. Cuius rei diplomata, quae in interiorē templi matri-
go. Sacratio Cremona seruantur, certissimam faciunt fidem, quorum exemplum huc
historiae adscribetur.

Cap. 17. Anno autem millesimo trecentesimo quinquagesimo sexto, cùm apertum esset
sancti Homoboni sepulcrum, praesente Episcopo & Prætore, multaque clementissimus Deus ipso illo tempore edidisset miracula: ea res, eademque dies auspiciatissimus illius inter nobilissimos viros Consortio fecit initium: qui tanquam beneficium Homoboni hæredes facti, sic sive vrbis pauperes mira benignitate & prudentia hanc diem colere perseverant. Proximo deinde anno, qui fuit millesimus trecentesimus quinquagesimus septimus, septimo Calend. Iulij, à Canonicis ac ceteris Cath-
corpus eius. dralibus ecclesiæ clericis translatum fuit virtus sancti corpus in eam maioris templi sub-
terraneam partem, vbi in marmoreo tumulo compositum quiescit, præterpace quædam ossa, in priore sepulcro relicta, & prætore caput, quod tabernaculo conditum, in ipsius maioris templi sacrario custoditur.

Cap. 18. Quamplurimi etiam postea hic beatus confessor claruit miraculis: vt cum patr-
sua multis se & euidentissimis periculis auxilio eius creptam fuisse, manifesto cognovit, hunc iure optimo inuocet, colat, veneretur, patrocinioque eius se & nunc esse & posthac fore tutam, maximè confidat.

EXEMPLVM DIPLOMATIS INNO- CENTII TERTII.

Innocentius Episcopus seruus seruorum Dei, dilectis filiis, vniuerso
Clero & populo Cremonen. salutē & Apostoli cæ benedictionem.
1. Tim. 4. Quia pietas promissionem habet vitæ, que nūc est, & future iustitiam
Matt. 13. misericors Dominus fideles suos, quos prædestinavit ad vitam, fit
Psal. 67. quererit in hac vita glorificat, & semper in futuro coronat: quibus
Eccl. 36. per prophetā promittitur: Dabo vos in laudem, gloriam, & hono-
rem in cunctis populis, & per se pollicetur: Fulgebunt infuli scutis
in regno patris eorū: mirabilis enim in seipso Dominus, mirabilis in sanctis, mirabilis
in cunctis operibus suis: verum nobis exhibet suę virtutis indicium, & frigescere iam
pluribus charitatis igniculum, mirabilis suorum signis accendit: assump̄tis his in glo-
riam suam, qui certauerunt legitimè in hoc mundo: ad memorias eorum innover-
gna: & mirabilia, iuxta prophetam, immutat: vt qui sanctus est apud ipsum, sanctus
etiam ab hominibus habeatur: & in hoc presertim hereticorum confundatur penes-
sitas, cùm ad catholicorū tumulos diuinae viderint prodigia pullulare. Licet autem
iuxta testimonium veritatis, sola finalis perseverantia exigatur ad sanctitatem animæ in
Ecclesia triumphant, quoniam qui perseverauerit usque in finem, hic saluus erit: dum
tamen, virtus videlicet morum, & virtus signorum, opera scilicet pietatis in vita